

การเสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๔
ส่วนที่ ๒ องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย	
นโยบายด้านความปลอดภัย	๗
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	๘
ส่วนที่ ๓ การเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา	
มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑๔
ขอข่วยภัยสถานศึกษา	๑๕
ระบบมาตรฐานความปลอดภัย MOE SAFETY CENTER	๑๖
แผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๗
แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา	๓๐
ส่วนที่ ๔ แนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย	๓๑
ส่วนที่ ๕ การกำกับติดตามและประเมินผล	๓๔
ภาคผนวก	
แบบประเมินสถานศึกษาปลอดภัย	๓๕
แบบสำรวจความปลอดภัยในสถานศึกษา	๓๘

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญจำเป็นในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัยจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรม ความรุนแรงรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ และภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกอันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ในอนาคตอันใกล้ และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหา ทั้งยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประชาชนและการพัฒนาประเทศ เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) กระทรวงศึกษาธิการศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดขึ้น และภัยที่เกิดขึ้นซ้ำ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย และจิตใจกับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในหลายปีที่ผ่านมาสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้คนไทยในยุคปัจจุบันเกิดการตื่นตัว มีความสนใจในการค้นหาข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองผ่านสื่อโซเชียลต่างๆ ที่หลากหลาย อีกทั้งกล้าแสดงออกทางสื่อออนไลน์ และแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในกลุ่มวัยของตนเอง โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา อย่างไรก็ตามค่านิยมที่ต่างกันไปอาจทำให้เกิดความรุนแรงระดับเล็กน้อย ไปจนถึงขั้นทำให้แตกแยก และเป็นปัญหาใหญ่โตตามมาส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในโรงเรียน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพชีวิตของ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) เพื่อเป็นการป้องกันและดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการสร้างข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติ ก็เป็นหน้าที่หลักของครูในการจัดการเรียนการสอน ควบคู่ไปกับการป้องกันส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเสรี เหมาะสม และเพื่อให้การดำเนินการตามมาตรการโรงเรียนปลอดภัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ ซึ่งมีภารกิจ และความรับผิดชอบในการจัดและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเท่าเทียมทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีความตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญจำเป็น ที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทำการเรียนการสอน และได้รับการเรียนรู้ด้วยความสุข เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุและอุบัติภัย จึงกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อใช้ กำกับ ควบคุม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ แก่สถานศึกษา กรณีเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย อีกทั้งให้สถานศึกษาใช้เป็นมาตรการในการปฏิบัติงานเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาน่าอยู่ น่าดู น่าเรียน และน่าเชื่อถือ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อกำหนดมาตรการ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานป้องกัน และเสริมสร้างความปลอดภัย ในสถานศึกษา ในการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครอง ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา
๒. เพื่อกำกับ ควบคุม ดูแล และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา ด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และด้านปัญหา ทางสังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ
๓. เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ให้มีความพร้อม สามารถ ป้องกัน แก้ไขสถานการณ์ ปัญหาของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และ ปัญหาทางสังคม ที่อาจจะเกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อให้ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการปกป้องดูแลช่วยเหลือและคุ้มครอง ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยเฉพาะนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและสามารถใช้ชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข
๕. เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัด โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน
๖. สถานศึกษามีการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยที่เป็นเลิศ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๗. เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เป็นโรงเรียนที่น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และน่าเชื่อถือ

๓. เป้าหมาย

๑. สถานศึกษามีแผนความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาเป็นที่ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสถานศึกษาที่น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และน่าเชื่อถือ
๓. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการป้องกัน และเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาที่เป็น เลิศ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๔. ภาควิเคราะห์หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๕. สถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มแข็งมีความพร้อม สามารถป้องกันแก้ไขสถานการณ์ ปัญหาของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม ที่อาจจะ เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร้อยละ ๑๐๐ สถานศึกษาทุกแห่งมีแผนความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา
๒. ร้อยละ ๑๐๐ สถานศึกษาเป็นที่ที่ปลอดภัยสำหรับ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา มี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสถานศึกษา ที่น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และน่าเชื่อถือ
๓. ร้อยละ ๘๐ ของสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการป้องกันและเสริมสร้างความปลอดภัยใน สถานศึกษาที่เป็นเลิศ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔. ร้อยละ ๘๐ ของสถานศึกษา มีภาคีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๕. ร้อยละ ๘๐ ของสถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มแข็งมีความพร้อม สามารถป้องกันแก้ไขสถานการณ์ ปัญหาของ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม ที่อาจจะเกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติงานด้านการป้องกันและเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา อย่างทันท่วงที

๒. นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการคุ้มครองด้านร่างกาย จิตใจ และสิทธิเสรีภาพทางสังคม และสิทธิประโยชน์พึงจะได้รับ

๓. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสถานศึกษาที่น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และน่าเชื่อถือ

๔. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการป้องกัน และเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการทำ ให้สถานศึกษามีระบบการรักษาความปลอดภัยที่เข้มแข็ง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ส่วนที่ ๒

องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ดังนั้น การเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึกและเจตคติที่ดี มีทักษะในการป้องกันภัยการใช้ชีวิตและสามารถดำเนินชีวิตให้อยู่รอดได้อย่างปลอดภัย

ดังนั้น ภารกิจที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้อง มีแนวนโยบาย มาตรการ ที่สามารถป้องกัน เสริมสร้าง ให้สถานศึกษาในสังกัด มีความปลอดภัยจากภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ และได้รับการแก้ปัญหา ช่วยเหลือ เยียวยา พื้นฟู ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ให้ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อย่างเร่งด่วนและทันทั่วถึง โดยมีภารกิจที่จะต้องดำเนินการในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. นโยบายด้านความปลอดภัย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

๑. บูรณาการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผน พัฒนาองค์ความรู้ ทั้งระดับชาติ ชุมชน ท้องถิ่น จัดทำแผนที่ความเสี่ยงจากภัยพิบัติในพื้นที่ และภาคการผลิตที่มีลำดับความสำคัญสูง

๒. เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับภัยพิบัติ สนับสนุนการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติในระดับพื้นที่ ส่งเสริมแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่น ในการร่วมดำเนินการป้องกัน และลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓. พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน ระบบการเตือนภัยให้มีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกลไกการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งใน และต่างประเทศ บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยพิบัติในภาวะปกติ และภาวะฉุกเฉิน

๔. พัฒนาระบบการฟื้นฟู บูรณะหลังการเกิดภัย ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัย ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยกกระดับมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยภายหลังการเกิดภัยพิบัติ และปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยสิ่งก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของโครงสร้างอยู่เสมอ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษา โดยได้กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน และประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ความมั่นคงของชาติจึงมิได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหาร หรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯลฯ ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การดำเนินการเพื่อวางรากฐานและกลไกสร้างความมั่นคงในการป้องกันและป้องปรามภัยเหล่านี้ จะต้องเริ่มต้นที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ และการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ความรุนแรงในสังคมรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

๒.๑ กฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน

ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าเด็กและเยาวชนได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของกลุ่มอาชญากรรมต่าง ๆ รัฐจึงได้ตรากฎหมายต่างๆ ออกมาเพื่อบังคับใช้สำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ และในขณะเดียวกันก็ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนด้วย ซึ่งวัยของเด็กและเยาวชนนั้น เป็นวัยแห่งการอยากรู้อยากลอง ส่วนใหญ่ไม่สามารถระงับความต้องการของตนเองได้ พฤติกรรมในลักษณะนี้ทำให้เข้าไปประกอบเหตุที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเป็นจำนวนมาก เช่น การทะเลาะวิวาท หรือการทำร้ายร่างกาย การลักขโมยของ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือเงินที่จะนำไปใช้ตอบสนองความต้องการของตนเอง การทดลองเสพยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ทั้งที่สมัครใจ และการข่มขืนผู้อื่น หรือแม้กระทั่งการทำแท้งที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ สิ่งเหล่านี้ เป็นเรื่องที่เด็กและเยาวชนต้องทำความเข้าใจถึงเหตุว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายกฎหมายหรือไม่ และจะมีทางออกในทางกฎหมายหรือทางสังคมอย่างไร หากเป็นกรณีที่เด็กและเยาวชนถูกคู่อริต่างโรงเรียนทำร้าย ถ้าจะทำการป้องกันโดยใช้ไม้หรืออาวุธอย่างอื่นเข้าทำร้ายฝ่ายตรงข้ามตอบโต้กัน จะเป็นสิ่งที่กระทำได้หรือไม่ และการกระทำในระดับใดที่กฎหมายถือว่าเป็นการป้องกัน ซึ่งจะเป็นเหตุให้ผู้ที่กระทำไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ดังนั้น หากเด็กและเยาวชนได้ทำความเข้าใจและมีความรู้ทางกฎหมายแล้ว เด็กและเยาวชนก็จะต้องตกเป็นเหยื่อจากการไม่รู้กฎหมาย นอกจากนี้ ยังสามารถหาทางออกได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่จะต้องไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายอีกด้วย

๒.๑.๑ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

๑) **ลักทรัพย์** ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ บัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท ความผิดฐานลักทรัพย์เกิดขึ้นเมื่อมีการเอาไปซึ่งทรัพย์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ โดยมีเจตนายึดถือเป็นของตนเองหรือเอาไปเป็นประโยชน์ของตน เช่น แดงอยากได้โทรศัพท์มือถือของดำ จึงแอบไปหยิบโทรศัพท์มือถือของดำขณะพักเที่ยง แล้วนำไปเก็บไว้ที่กระเป๋าของตนเอง ถือว่าแดงมีความผิดฐานลักทรัพย์ โทษลักทรัพย์จะหนักขึ้น หากลักทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือทำอันตรายสิ่งกีดขวาง เช่น ตัดเหล็กตัดพังประตูหน้าต่าง หรือลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ เป็นต้น

๒) วิวังการทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ บัญญัติว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานวิวังการทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานวิวังการทรัพย์เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่นโดยวิธีการฉวยเอาซึ่งหน้าหรือแย่งเอาไปคว้าหรือกระชากทรัพย์ไปจากผู้อื่นอย่างรวดเร็วต่อหน้าต่อตา เช่น แดงวิ่งไปกระชากกระเป๋าถือของจิม หรือแดงกระชากสร้อยคอของดำไป ถือว่าแดงมีความผิดฐานวิวังการทรัพย์ โทษวิวังการทรัพย์จะหนักขึ้น หากการวิวังการทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ ภาย จิตใจ หรือบาดเจ็บสาหัส หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

๓) ชิงทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๓๙ บัญญัติว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้น จะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์ หรือการพาทรัพย์นั้นไป ให้นั้นให้ซึ่งทรัพย์นั้น ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไป ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือให้พ้นจากการจับกุม ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่น โดยใช้วิธีการทำร้ายหรือใช้กำลังขู่หรือการกระทำข่มขู่ เพื่อให้เจ้าทรัพย์มอบทรัพย์ให้แก่ตน เช่น แดงชกหน้าดำจนดำล้มลง แล้วแดงล้วงเงินจากกระเป๋าของดำไป หรือแดงซึ่งถือมีดอยู่พูดขอร้องเงินจากดำ ดำกลัวจึงยอมมอบเงินให้แดงไป ถือว่าแดงมีความผิดฐานชิงทรัพย์ โทษชิงทรัพย์จะหนักขึ้น หากเป็นการเป็นการชิงทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือมีอาวุธหรือการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ ภาย จิตใจ หรือรับอันตรายสาหัส หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

๔) ปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๐ บัญญัติว่า ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ ๓ คน ขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปี ถึง ๑๔ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานปล้นทรัพย์ เป็นการชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป เช่น แดง เขียว ส้ม เดินเข้าไปล้อมชาวซึ่งกำลังเดินอยู่ในห้างสรรพสินค้า โดยเขี่ยวกับส้มช่วยกันจับแขนของชาว แล้วแดงชักมีดออกมาพร้อมพูดกับชาวว่าขอโทรศัพท์มือถือไม่อย่างนั้นจะแทงให้ตาย จนชาวยอมมอบโทรศัพท์มือถือให้แดง ถือว่า แดง เขียว ส้ม มีความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ โทษปล้นทรัพย์จะหนักขึ้น หากผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งมีอาวุธติดตัวไป หรือใช้ปืนยิง หรือการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

๒.๑.๒ ความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดต่อเสรีภาพ

๑) พรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ บัญญัติว่า ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควรพรากเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท โดยประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๑๘ บัญญัติว่า ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลโดย ผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์เป็นการพาเด็กหรือผู้เยาว์ไป หรือแยกเด็กหรือผู้เยาว์ออกไปจากความปกครองดูแลของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กหรือผู้เยาว์ หากการพรากเด็กหรือผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจาร เช่น พาไปกอดจูบ ลูบคลำ ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษหนักยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการร่วมประเวณีหรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้นั้น จะต้องถูกดำเนินคดีข้อหาข่มขืนกระทำชำเรา อีกข้อหาหนึ่งมีโทษหนักแม้ผู้เยาว์นั้นจะยินยอม ผู้ที่พรากก็นั้นก็ต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๑๙ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใด

พรากผู้เยาว์อายุเกินกว่า ๑๕ ปีแต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเสียจากบิดามารดาผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท เช่น แดงชวนเด็กหญิงเขียวไปเที่ยวค้างคืนที่พัทยาโดยไม่ได้อุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แม้แดงจะไม่ได้ล่วงเกินเด็กหญิงเขียวก็ตาม ถือว่าแดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดา โดยปราศจากเหตุอันควร หากแดงล่วงเกินทางเพศเด็กหญิงเขียว แแดงจะต้องได้รับโทษที่หนักขึ้น

๒) กระทำอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๘ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุเกิน ๑๕ ปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๙ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดฐานกระทำอนาจารเป็นการกระทำที่น่าอับอาย น่าบัดสี ลามก เช่น กอดจูบ ลูบคลำ จับอวัยวะเพศหญิง หรือหน้าอกรวมถึงการจับเนื้อต้องตัวหญิงก็ตาม ก็ถือว่าเป็นความผิดข้อหากระทำอนาจาร แม้ว่าเด็กที่ถูกกระทำจะยินยอมให้กระทำการดังกล่าว ก็ยังมีความผิด เช่น แดงพาเด็กหญิงเขียว (อายุ ๑๔ ปี) ไปดูภาพยนตร์ โดยได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แต่แดงได้กอดจูบเด็กหญิงเขียวขณะดูภาพยนตร์ แม้เด็กหญิงเขียวจะยินยอมให้แดงกอดจูบก็ตามถือว่าแดงมีความผิดข้อหากระทำอนาจาร และหากเป็นกรณีที่แดงพาเด็กหญิงเขียวไปดูภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แแดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรอีกข้อหา

๓) ข่มขืนกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่า ผู้ใดข่มขืน กระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาของตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เป็นการบังคับใจฝืนใจหญิงอื่นที่มีภริยาของตน โดยหญิงนั้นไม่ยินยอมหรือใช้กำลังบังคับ จนหญิงนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนผู้กระทำผิดล่วงเกินทางเพศหรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา เป็นการบังคับใจฝืนใจหญิงอื่นที่มีภริยาของตน โดยหญิงนั้นไม่ยินยอมหรือใช้กำลังบังคับ จนหญิงนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนผู้กระทำผิดล่วงเกินทางเพศหรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากเป็นการข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งมีภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท เช่น นายหมึกได้ใช้กำลังฉุดนางสาวนุ่นอายุ ๒๒ ปี ไปขณะที่นางสาวนุ่นกำลังกลับจากทำงาน และนำนางสาวนุ่นไปกักขังไว้พร้อมทั้งข่มขืนกระทำชำเรา เช่นนี้ นายหมึกมีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และกักขังหญิงร้ายร่างกายผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท นายสินได้หลอกล่อเด็กหญิงพะยอม อายุ ๑๒ ปี ไปจากบ้านและลงมือกระทำชำเราเด็ก โดยเด็กมีความเต็มใจ เช่นนี้ นายสินก็มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งมีภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม นายสินจะต้องได้รับโทษจำคุก ตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

๒.๑.๓ ความผิดปกติเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุพิษชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

การเสพ หมายถึง การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน

ประเภทที่ ๒ ยาเสพติดให้โทษประเภททั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน ผีนายา

ประเภทที่ ๓ ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ผสมอยู่ด้วย

ประเภทที่ ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เช่น อาเซติกแอนด์ไฮโดร

ประเภทที่ ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา กระท่อม

๑.) การเสพ

๑.๑) เสพยาบ้าหรือเฮโรอีน ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๙๑บัญญัติว่า ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๓ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ เช่น ยาบ้า เฮโรอีน ไม่ว่าจะด้วยวิธีการสุดคมจากการรมควัน หรือฉีดเฮโรอีนเข้าเส้นเลือด หรือสุดคมเข้าทางจมูก ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑

๑.๒) เสพสารระเหย สารระเหย หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็นสารระเหย เช่น กาวต่างๆ ผู้ติดสารระเหย หมายความว่า ผู้ซึ่งต้องใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายและจิตใจเป็นประจำ ความผิดฐานเสพสารระเหยนั้น ตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ.๒๕๓๓ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า“ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจไม่ว่าโดยวิธีการสุดคม หรือวิธีอื่นใด หากผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๒.) การครอบครองยาเสพติดให้โทษ

ความผิดฐานครอบครองยาบ้า หรือเฮโรอีนตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ซึ่งมาตรา ๖๗ บัญญัติว่าผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากผู้ใดครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ประเภทยาบ้าเกิน ๑๕ เม็ด กฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึงตลอดชีวิต

๒.๒ กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

ความผิดเกี่ยวกับจราจรทางบก และการใช้รถ

ผู้ขับขี่รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ต้องมีใบอนุญาตขับรถ หรือใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ซึ่งออกให้โดยนายทะเบียน มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๒ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถ และต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ ในขณะที่ขับรถ และมาตรา ๓๔ บัญญัติว่าผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ ขณะขับรถหรือขับขี่รถจักรยานยนต์ สภาพร่างกายของผู้ขับขี่จะต้องปกติ สมบูรณ์ ไม่มีอาการห่อนความสามารถในการขับขี่ หรืออาการเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่น มิฉะนั้นผู้ขับขี่จะต้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๐ วรรคสาม ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๓ กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน

ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.อาวุธปืน

อาวุธปืน หมายความว่า รวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดที่ใช้ส่งเครื่องกระสุนปืน โดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ความผิดฐานมีอาวุธปืนในความครอบครองตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดทำ มี ซื้อมี ใช้ สั่ง หรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” หากผู้ใดมีครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ จะต้องมีความผิดโดยมีโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท เช่น ปืนปากกา ซึ่งถือว่าเป็นอาวุธชนิดหนึ่งที่นายทะเบียนไม่สามารถออกทะเบียนให้ได้ ผู้ใดมีไว้ครอบครองถือว่ามีความผิดฐานพกพาอาวุธปืน ตาม พ.ร.บ. อาวุธปืน มาตรา ๘ ทวิ

๒.๔ ประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก หมายความว่า หญิงกระทำแก่ตนเองให้แท้งลูกไม่ได้อาศัยผู้อื่น หรือร่วมกับผู้อื่นในการทำแท้ง มีความผิดตามมาตรา ๓๐๑ “ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองทารกในครรภ์มารดาและมารดา ความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความผิดฐานฆ่าผู้อื่น อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นที่เป็นบทบัญญัติคุ้มครองหญิงมารดาด้วย ในกรณีที่การทำแท้งนั้น เป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสหรือถึงตาย กับกรณีจำเป็นต้องทำแท้งเพื่อสุขภาพของหญิงมีครรภ์ เนื่องจากการกระทำผิดอาญา ช่มชู้หรือกระทำชำเรา หรือฐานจัดหาหรือพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร และเป็นการกระทำของแพทย์

๒.๕ กฎหมายสามัญประจำบ้าน

การทำบัตรประชาชน

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประชาชนทั่วไปจะต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นประชาชนจึงมีความจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอย่างที่ควรทราบ เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาสีติ ตลอดจนผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้รับ

คนไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๗ ปี ถึง ๗๐ ปีบริบูรณ์ ต้องไปขอทำบัตรประชาชนที่อำเภอหรือที่ว่าการอำเภอ เขต ภายใน ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่อายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ บัตรประจำตัวประชาชนชำรุด หรือสูญหายต้องยื่นคำร้องขอมีบัตรใหม่ภายใน ๓๐ วัน แจ้งบัตรหายที่สถานีตำรวจ อายุของบัตรกำหนดใช้ได้ ๖ ปี เมื่อถึงกำหนดสิ้นอายุบัตร ต้องไปติดต่อขอทำบัตรใหม่ภายใน ๖๐ วัน ณ อำเภอท้องที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน หากผู้ถือบัตรผู้ใดไม่อาจแสดงบัตรได้ในขณะที่เจ้าพนักงานขอตรวจ มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท ไม่ยื่นคำร้องขอมีบัตรภายในกำหนดเวลามีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท บัตรหมดอายุไม่ต่อบัตรภายในกำหนดมีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท ผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำร้องขอมีบัตร โดยแจ้งข้อความเท็จต่อเจ้าพนักงานว่าตนมีสัญชาติไทย มีโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๖ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เป็นผลมาจากการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ และได้ประกาศใช้ครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ และประเทศไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมีทั้งสิ้น ๕๔ ข้อ โดย ๔๐ ข้อแรกเป็นสาระสำคัญด้านสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ๔ ประการ ๑๔ ข้อหลัง เป็นส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพันกรณีที่ระบุไว้ เด็กในความมุ่งหมายของอนุสัญญานี้ หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ยกเว้นผู้ที่แต่งงานถูกต้องตามกฎหมายของประเทศ

สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ๔ ประการ

๑. สิทธิในการอยู่รอด (Right of Survival)

๑) สิทธิในการมีชีวิตรอดและส่งเสริมชีวิต	๒) ได้รับโภชนาการที่ดี
๓) ได้รับความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและสังคม	๔) ได้รับการบริการด้านสุขภาพ
๕) การให้ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง	๖) การให้ที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดู

๒. สิทธิในการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

๑) การคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ	๒) การถูกทอดทิ้ง ละเลย
๓) การล่วงละเมิด การทำร้าย การกลั่นแกล้ง รังแก	๔) การลักพาตัว
๕) การใช้แรงงานเด็ก	๖) ความยุติธรรมต่อผู้เยาว์
๗) การเอารัดเอาเปรียบทางเพศ	

๓. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development)

๑) ได้รับการศึกษาทั้งใน/นอกระบบ	๒) เข้าถึงข่าวสารที่เหมาะสม
๓) เสรีภาพในความคิด มโนธรรม และศาสนา	๔) การพัฒนาสุขภาพร่างกาย
๕) พัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งทางสังคมและจิตใจ	

๔. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

๑) แสดงทัศนะของเด็ก	๒) เสรีภาพในการติดต่อข่าวสารข้อมูล
๓) แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก	๔) มีบทบาทในชุมชน

ส่วนที่ ๓

การเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

ปัจจุบันสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษามีมากมายหลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔) ได้จำแนกข้อบ่งชี้ภัยสถานศึกษาไว้ ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ๒) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ๓) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ๔) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) ภัยเหล่านี้ อาจเกิดความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้น และเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายที่ที่ผ่านมา ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาที่อาจจะเกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน ข้อที่ ๑ ความปลอดภัย ของผู้เรียน ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำไปปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบ และกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือเยียวยาและแก้ไขปัญหา แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน ตามมาตรการ ๓ ป ได้แก่ ป้องกัน ปลุกฝัง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด เพื่อสร้างความมั่นใจ ความเชื่อมั่นแก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๗ มาตรา ๖๓ ระบุว่า สถานศึกษาต้องจัดระบบงานและจัดกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา ฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทาง ระบบในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. มาตรการความปลอดภัย
๒. ข้อบ่งชี้ภัยสถานศึกษา
๓. ระบบมาตรฐานความปลอดภัย
๔. แผนเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา
๕. แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา

๑. มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวด ๓ ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง การปราบปราม

การป้องกัน

การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งใน และนอกสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำแผนเผชิญเหตุ แผนความปลอดภัย เพื่อป้องกัน เสริมสร้าง และรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑. การประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยสถานศึกษา
๒. การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
๓. การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
๔. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา
๕. การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
๖. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
๗. การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
๘. การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
๙. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๑๐. การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ

การปลูกฝัง

การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจจิตสำนึกและเจตคติที่ดีและการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๑. การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น
๒. การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการและเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง
๓. พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

การปราบปราม

การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การเข้าถึงสถานการณ์ การแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัย และการดำเนินการกับบุคคลที่ละเมิด หรือประพฤติไม่เหมาะสม ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู ดังนี้

๑. การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
๒. การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู จิตใจ บุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย
๓. ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และรวดเร็ว

๒. ขอบข่ายภัยสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทาง และระบบในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วทันทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ โดยได้แบ่งภัย ออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)
  - ๑) การล้วงละเมิดทางเพศ
  - ๒) การทะเลาะวิวาท
  - ๓) การกลั่นแกล้งรังแก
  - ๔) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล
  - ๕) การก่อวินาศกรรม
  - ๖) การระเบิด
  - ๗) การล่อลวง ลักพาตัว
  - ๘) สารเคมีและวัตถุอันตราย
๒. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)
  - ๑) ภัยธรรมชาติ
  - ๒) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
  - ๓) ภัยจากยานพาหนะ
  - ๔) ภัยจากการจัดกิจกรรม
  - ๕) ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์
๓. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)
  - ๑) การถูกล่วงละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง
  - ๒) การคุกคามทางเพศ
  - ๓) การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม
  - ๔) การไม่ได้รับความเป็นธรรมด้านการศึกษา
๔. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)
  - ๑) ภาวะจิตเวช
  - ๒) ติดเกม
  - ๓) ยาเสพติด
  - ๔) โรคอุบัติใหม่
  - ๕) ภัยไซเบอร์
  - ๖) การพนัน
  - ๗) มลภาวะเป็นพิษ
  - ๘) โรคระบาดในสัตว์
  - ๙) ภาวะทุพโภชนาการ

๓. ระบบมาตรฐานความปลอดภัย MOE SAFETY CENTER

MOE Safety Center เป็นระบบมาตรฐานความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยใช้หลัก Digital Based Management เป็นรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจรวมถึงการเสริมสร้างทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่างๆ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือประชาชน สามารถเข้าถึงระบบ MOE Safety Center เมื่อมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และมีความประสงค์จะร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือเตือนให้ทราบว่าสถานศึกษาแห่งหนึ่งกำลังเกิดภัยอย่างหนึ่งอย่างใด

SAFE สถานศึกษาปลอดภัย
MOE SAFETY CENTER

4 ช่องทางการแจ้งเหตุ

Application
MOE Safety Center

Website
www.moesafetycenter.com

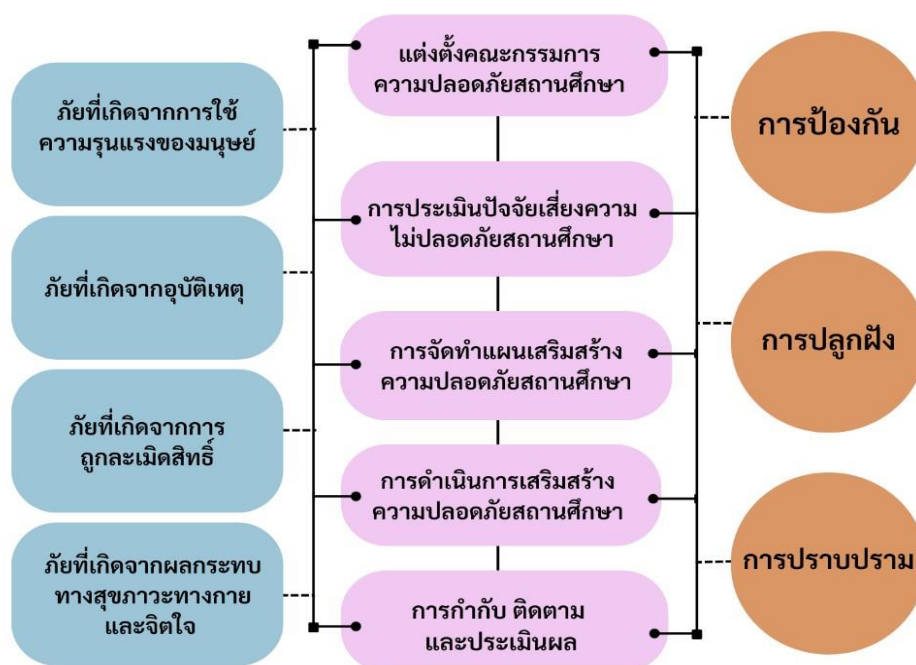
Line
@MOESafetyCenter

Call Center
02-126-6565

ทั้งนี้ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ประสบเหตุ หรือเห็นเหตุการณ์ สามารถแจ้งเหตุได้ ๔ ช่องทาง ดังนี้ www.moesafetycenter.com, Application MOE Safety Center, LINE@MOESafetyCenter หรือ Call Center ๐๒-๑๒๖-๖๕๖๕

๔. แผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษา ดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการความปลอดภัยสถานศึกษา สร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ คณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ดูแล แก้ไขปัญหา ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัดส่วนของคณะกรรมการให้เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษานั้นๆ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๑.๒ เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้ปกครอง

๔.๑.๓ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๑.๔ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย

๔.๑.๕ คณะทำงานระดับสถานศึกษา (ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนว/ครูฝ่าย

ปกครอง) สภานักเรียน

๔.๒. การประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาวิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น ที่จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยต่อผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา และจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

๔.๓ การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง การวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยงจากมาตรการ ๓ ปี ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม และให้ ครอบคลุมภัย ๔ กลุ่ม คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกาย และจิตใจ (Unhealthiness)

๔.๓.๑ มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา ตามหลัก ๓ ปี ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการปลุกฝัง มาตรการปราบปราม

๔.๓.๒ ภัยสถานศึกษาแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) รายละเอียดดังนี้

๔.๓.๑ มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา ตามหลัก ๓ ปี ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการปลุกฝัง มาตรการปราบปราม ซึ่งมีรายละเอียด แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ด้านการป้องกัน

๑. การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย

๑) มีการประชุมชี้แจง วางแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรภาคีเครือข่าย และหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์ อุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล

๓) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง

๔) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

๒. การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) เสนอแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบงาน

๔) กำหนดนโยบายความปลอดภัยสถานศึกษา

๕) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบาย และแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

๓. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษา

๑) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่นๆ ให้มีความปลอดภัย

๒) จัดทำแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาที่หลากหลาย

๔. การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

- ๑) สำรวจและประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๒) สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๓) กำหนดบทบาท หน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๔) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๕) ประสานความร่วมมือ คณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา ภาควิชาเครือข่าย และ

หน่วยงานต้นสังกัด

๕. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๒) จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ
- ๓) เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน
- ๔) วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำระบบหมวดหมู่สารสนเทศ
- ๕) จัดทำรายงานระบบข้อมูลสารสนเทศ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

๖. การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และภาควิชาเครือข่าย

- ๑) การประสานความร่วมมือการสร้างภาควิชาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่างๆ
- ๒) ประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน
- ๓) มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๔) มีการประเมินผลร่วมกัน
- ๕) มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ มีการยกย่องชมเชยภาควิชาเครือข่าย
- ๖) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
  - ๑) แต่งตั้งคณะทำงานด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์องค์กร
  - ๒) กำหนดรูปแบบการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ช่องทาง ประกอบด้วย
    - On Ground ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์วันสำคัญต่างๆ
    - ON Line ได้แก่ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ รูปแบบต่างๆ เช่น Facebook
    - On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
  - ๓) ปรับรูปแบบระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ

บริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา

๗. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒) คัดกรองนักเรียนแยกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
- ๓) เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้าน การ

สอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

๘. จัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

- ๑) กลุ่มปกติ จัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถตามปกติ
- ๒) กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกันปัญหา
- ๓) กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรมแก้ปัญหา และระบบส่งต่อ

๙. การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ

- ๑) มอบหมายให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการประเมินนักเรียนรายบุคคล
- ๒) จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินนักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมทุกด้าน
- ๓) ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนรายบุคคล
- ๔) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล

ด้านการปลูกฝัง

มีการสร้างจิตสำนึก ความตระหนักการรับรู้ และความเข้าใจด้านความไม่ปลอดภัยให้แก่ตนเอง ผู้อื่นและสังคม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. การสำรวจข้อมูลด้านความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
๒. จัดลำดับความรุนแรงเร่งด่วนของความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
๓. ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเพิ่มเนื้อหาด้านความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความรุนแรงเร่งด่วน
๔. จัดทำคู่มือ/แนวทาง ว่าด้วยความปลอดภัยสถานศึกษา
๕. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
๖. จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความไม่ปลอดภัยสถานศึกษา เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม
๗. การพัฒนาองค์ความรู้โดยการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความไม่ปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง
๘. ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
๙. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยบูรณาการเนื้อหาความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาในรายวิชาต่างๆ การจัดทำ สื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
๑๐. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง
๑๑. การจัดกิจกรรมสร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการ ทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๑๒. จัดเวทีประชาธิปไตยในสถานศึกษาให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ข้อเสนอแนะ จัดกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๑๓. จัดกิจกรรมสอดแทรกด้านความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ
๑๔. สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ

ด้านการปราบปราม

๑. กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการ หรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ร่วมกันทุกภาคส่วน
๒. จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์
๓. เตรียมบุคลากรและเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมรับสถานการณ์
๔. ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กล้องวงจรปิด เป็นต้น
๕. ซ้อมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิง ซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น
๖. ประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
๗. ส่งต่อผู้ประสบเหตุ เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ
๘. กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน

๔.๓.๒ ภัยสถานศึกษา แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) โดยมีรายละเอียด แนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

๑.๑ การล่วงละเมิดทางเพศ

- ๑) สำนวณนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- ๒) ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- ๓) สร้างภาคีเครือข่าย ฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๖) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- ๗) ฝึกทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่างๆ
- ๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๑๐) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๑๑) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

๑.๒ การทะเลาะวิวาท

- ๑) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- ๒) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติตนตามระเบียบ
- ๓) ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- ๖) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท
- ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม

- ๘) จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๓ การกลั่นแกล้งรังแก

- ๑) สำนวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ
- ๒) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการกลั่นแกล้งรังแก
- ๖) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- ๗) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๙) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- ๑๐) ติดตาม เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจแก่ผู้ถูกกระทำ และสร้างเข้าใจกับผู้กระทำ

๑.๔ การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

- ๑) สำนวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิ และหน้าที่พลเมือง
- ๖) สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- ๗) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ
- ๘) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๐) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงเน้นใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๕ การก่อวินาศกรรม

- ๑) สำนวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- ๖) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม
- ๗) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- ๘) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

๑๐) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการเบาไปหาหนัก

๑.๖ การระเบิด

๑) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

๒) สํารวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด

๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

๕) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด

๖) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม

๗) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

๙) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา

๑๐) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการเบาไปหาหนัก

๑.๗ สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ

๑) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการลดละเลิกการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

๒) จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด

๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

๔) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

๕) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

๖) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่

๗) ติดต่อประสานงานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

๘) ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

๑.๘ การล่อลวง ลักพาตัว

๑) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

๒) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก

๓) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน

๔) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน

๕) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่าง ๆ

๖) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

๗) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ

๘) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

๒. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

๒.๑ ภัยธรรมชาติ (แผ่นดินไหว น้ำท่วม สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ)

๑) สํารวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ

๒) จัดทำแผนป้องกันภัยทางธรรมชาติ

- ๓) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการป้องกันภัยธรรมชาติ
  - ๔) ชักซ้อมการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
  - ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ
  - ๖) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาภัยธรรมชาติ
  - ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ๘) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
  - ๙) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
  - ๑๐) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ
- ๒.๒ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
- ๑) สำรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
  - ๒) ติดย้ายสัญลักษณ์ในอาคาร หรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง
  - ๓) ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
  - ๔) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต
  - ๕) ฝึกทักษะการสังเกตและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง
  - ๖) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเอาตัวรอด เมื่อประสบภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง
  - ๗) สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและดำเนินการช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
  - ๘) ประสานงานหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๒.๓ ภัยจากยานพาหนะ
- ๑) สำรวจข้อมูลยานพาหนะในสถานศึกษา
  - ๒) จัดระบบสัญญาณในสถานศึกษา สำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และการเดินเท้า
  - ๓) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากยานพาหนะ
  - ๔) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการช่วยเหลือ
  - ๕) ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ
  - ๖) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการใช้รถ ใช้ถนนและเครื่องหมายจราจร
  - ๗) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ
  - ๘) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร
  - ๙) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
  - ๑๐) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- ๒.๔ ภัยจากการจัดกิจกรรม
- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
  - ๒) จัดแยกกิจกรรมตามระดับความเสี่ยง
  - ๓) เสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในกิจกรรมต่าง ๆ
  - ๔) สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ปลอดภัย
  - ๕) ฝึกทักษะการเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง
  - ๖) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบภัยจากการปฏิบัติกิจกรรม

- ๗) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๘) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- ๙) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๒.๕ ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

- ๑) สำรวจข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์ จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้
- ๒) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- ๓) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้เป็นระบบ
- ๔) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ให้ปลอดภัย
- ๕) ฝึกทักษะการใช้ การบำรุงรักษา การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์
- ๖) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของเครื่องมือ อุปกรณ์
- ๗) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๘) ประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๙) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๓. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

๓.๑ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

- ๑) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และผู้ใกล้ชิด
- ๓) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน
- ๔) กิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๕) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- ๖) ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือ
- ๗) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- ๙) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๐) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ การคุกคามทางเพศ

- ๑) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๖) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตรอบด้าน
- ๗) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
- ๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

- ๑๐) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- ๑๑) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- ๑๒) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล
- ๒) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ความขาดแคลน ของนักเรียนรายบุคคล
- ๓) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความขาดแคลน
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือ
- ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๖) บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๙) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๐) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๔. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

๔.๑ โรคทางจิตเวช

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) ติดต่อประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินภาวะจิตใจ
- ๓) จัดหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายบุคคล
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๖) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน
- ๗) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- ๘) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- ๑๒) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๒ ติดเกม

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) สํารวจข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการร้านเกม
- ๓) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

- ๖) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการติตเกม
- ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๘) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย
- ๙) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๑๒) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๓ สารเสพติด

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- ๓) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๖) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัย และผลกระทบของการติตสารเสพติด
- ๗) จัดกิจกรรมต่อต้านสารเสพติดในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- ๘) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๙) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย
- ๑๐) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๑) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๒) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายเน้นการใกล้ชิดเยี่ยมเยียนประนีประนอมตามมาตรการเบาไปหาหนัก
- ๑๓) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๔ โรคอุบัติใหม่

- ๑) สํารวจข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนรายบุคคลและบุคคลใกล้ชิด
- ๒) จัดทำแผนการป้องกันโรคอุบัติใหม่ ตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- ๓) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคอุบัติใหม่
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- ๖) จัดระบบสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- ๗) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่
- ๘) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๙) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- ๑๒) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๕ ภัยไซเบอร์

- ๑) สํารวจข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายบุคคล
- ๒) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์โดยชาติวิจารณ์ญาณ
- ๖) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๗) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๙) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๐) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- ๑๑) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๖ การพนัน

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) สํารวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งการพนัน
- ๓) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๖) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพนัน
- ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๘) กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- ๑๒) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๗ มลภาวะเป็นพิษ

- ๑) สํารวจข้อมูลพื้นที่ที่เกิดมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ
- ๓) จัดทำแผนในการแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษร่วมกัน
- ๔) กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน
- ๕) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลภาวะเป็นพิษ
- ๖) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการลดมลภาวะเป็นพิษ
- ๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดมลพิษร่วมกับชุมชน
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๙) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๐) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้

๔.๘ โรคระบาดในสัตว์

- ๑) สำรวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงของนักเรียนรายคน
- ๒) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- ๓) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- ๔) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง
- ๖) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์
- ๗) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในสัตว์
- ๘) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๑๐) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- ๑๑) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- ๑๒) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๙ ภาวะทุพโภชนาการ

- ๑) การสำรวจและจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีภาวะทุพโภชนาการ
- ๒) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้ปกครอง
- ๔) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าในการลดภาวะทุพโภชนาการ
- ๕) การดูแลอาหารกลางวันและอาหารเสริมที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ
- ๖) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน
- ๗) จัดกิจกรรมออกกำลังกาย และวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียน
- ๘) การบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการในการจัดการเรียนการสอน
- ๙) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๑๐) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๑๑) แต่งตั้งคณะทำงานกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
- ๑๒) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดทำเอกสาร

๔.๔ การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง
- ๒) การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัยตามมาตรการและขอขบภัยสถานศึกษา
- ๓) การดำเนินการตามแผน
- ๔) การกำกับ ติดตามและประเมินผล

๔.๕ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

สถานศึกษาดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย โดยยึดตัวชี้วัดในการดำเนินการทุกประเด็น มีการจัดทำเครื่องมือกำกับ ติดตาม และประเมินผล ที่มีคุณภาพ และครอบคลุม มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตามและประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ เพื่อให้มีผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๒. ศึกษามาตรการ แนวทางการปฏิบัติ และตัวชี้วัดการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๓. จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๔. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๕. จัดทำเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัดในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๖. ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๗. สรุปรผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่นจุดควรพัฒนาพร้อมแนวทางในการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป
๘. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาในช่องทางที่หลากหลาย

๕. แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุความปลอดภัยเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา มีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด สม่าเสมอ หากเกิดกรณีฉุกเฉิน เหตุความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหา มีแนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุ ดังนี้

๑. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุแล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
๒. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
  - ๒.๑ แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center สามารถแจ้งเหตุได้ ๔ ช่องทาง Application MOE Safety Center, Website www.moesafetycenter.com, LINE@MOESafetyCenter หรือที่ CallCenter ๐๒-๑๒๖-๖๕๖๕
  - ๒.๒ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ
  - ๒.๓ แจ้งผู้ปกครอง
๓. ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหา
๔. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ້มครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
๕. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปรผลการดำเนินงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

ส่วนที่ ๔

แนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center)

ระบบ MOE Safety Center เป็นระบบมาตรฐานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยใช้หลัก Digital Based Management เป็นรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมของสังคม นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงระบบ MOE Safety Center เมื่อมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และมีความประสงค์จะร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือเตือนให้ทราบว่ามีกำลังเกิดภัยอย่างหนึ่งอย่างใดใน ๔ กลุ่ม ภัย ได้แก่ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) สามารถร้องทุกข์ ร้องเรียน ได้ ๓ ช่องทาง ได้แก่

- ๑) www.moesafetycenter.com
- ๒) Mobile App : MOE Safety Center
- ๓) Call Center : ๐๕๓-๑๑๒๓๓๓ ต่อ ๒๑๖

เมื่อระบบ MOE Safety Center ได้รับข้อมูลผ่าน ๓ ช่องทางนี้แล้ว จะมีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ ซึ่งเรียกว่า SC : Safety Center ของสถานศึกษา และศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ รับข้อมูล ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน ระบบ MOE Safety Center สามารถลดขั้นตอน ลดเวลา มีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา และให้การคุ้มครองช่วยเหลือเยียวยา สร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น

การดำเนินการ ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑

แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center โดยจัดทำคำสั่ง ประกอบด้วย

- ๑) เจ้าหน้าที่ SC-Operator (Safety Center Operator)
- ๒) เจ้าหน้าที่ SC-Action (Safety Center Action)

๑) **เจ้าหน้าที่ SC-Operator (Safety Center Operator)** คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจและรับทราบเรื่องที่แจ้งมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ ในระบบ MOE Safety Center สรุปเหตุการณ์ เลือกปัญหาความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง และประสานส่งต่อข้อมูลไปยังเจ้าหน้าที่ SC-Action หรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้า SC-Operator ของหน่วยงานก่อนทุกครั้ง ซึ่งควรมีไม่น้อยกว่า ๖ คน

บทบาทหน้าที่เจ้าหน้าที่ SC-Operator

- (๑) เผื่อระวัง ตรวจสอบเช็คเรื่องที่เข้ามาในระบบ MOE Safety Center
- (๒) สรุปเหตุการณ์ เลือกปัญหาความไม่ปลอดภัยที่ได้รับแจ้งเพื่อการประสานส่งต่อข้อมูลไปยัง SC-Action หรือสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ SC-Operator ที่ควรมี

- (๑) มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
- (๒) มีประสบการณ์ หรือปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนว ด้านจิตวิทยา เก็บความลับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งได้
- (๓) มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย
- (๔) ผ่านการอบรมการใช้ระบบ MOE Safety Center และใช้งานในฐานะผู้รับแจ้งได้เป็นอย่างดี

บุคคลที่ควรทำหน้าที่ SC-Operator มีดังนี้

- (๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้กำกับ ดูแล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา หรือกลุ่มบริหารงานบุคคล
- (๒) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา หรือผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
- (๓) เจ้าหน้าที่ หรือคณะทำงานที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย ให้ดำเนินการตามความรู้ความสามารถ และความเหมาะสม

๒) เจ้าหน้าที่ SC-Action (Safety Center Action) คือเจ้าหน้าที่ ที่ SC-Operator มอบหมายให้ดูแล และรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา Case ที่แจ้งเข้ามาในระบบ MOE Safety Center โดยพิจารณา มอบหมายให้ SC-Action เป็นราย Case จะมอบหมายเฉพาะบุคคล หรือในรูปของคณะกรรมการลงไปแก้ไขปัญหา (โดยปกติเจ้าหน้าที่ SC-Operator ทุกคน เป็นเจ้าหน้าที่ SC-Action โดยตำแหน่ง)

คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ SC-Action ที่ควรมี

- (๑) มีประสบการณ์การแก้ไขปัญหาที่มีการแจ้งเข้ามาในระบบ MOE Safety Center ที่แจ้งมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑
- (๒) มีความเป็นกลาง และเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจในการแก้ปัญหา
- (๓) เก็บความลับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งได้
- (๔) มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๕) มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
- (๖) มีทักษะในการประสาน หรือการสื่อสารที่ดี

บุคคลที่ควรทำหน้าที่ AC-Action มีดังนี้

- (๑) เจ้าหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่สามารถประสานงานกับสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี
- (๒) นักวิชาการศึกษา หรือนักจิตวิทยาโรงเรียน
- (๓) ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๔) เจ้าหน้าที่ SC-Operator ทุกคน

การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center โดยจัดทำคำสั่ง ประกอบด้วย

- ๑) เจ้าหน้าที่ SC-Operator (Safety Center Operator)
- ๒) เจ้าหน้าที่ SC-Action (Safety Center Action)

๑) **SC-Operator (Safety Center Operator)** คือเจ้าหน้าที่ ที่มีหน้าที่ รับทราบเรื่องที่แจ้งเข้ามา ในระบบ MOE Safety Center โดยตรวจสอบที่ sc.moesafetycenter.com เป็นเรื่องที่แจ้งเข้ามายังสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา สรุปรุเหตุการณ์ เลือกรูปปัญหาความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง และประสานส่งต่อ ข้อมูลไปยังเจ้าหน้าที่ SC-Action หรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้า SC-Operator ของสถานศึกษา ก่อนทุกครั้ง ควรมีไม่น้อยกว่า ๒ คน

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ SC-Operator ที่ควรมี

- (๑) มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาที่มีผู้แจ้งมายังระบบ MOE Safety Center ที่แจ้งมายังสถานศึกษา
- (๒) มีความเป็นกลาง และเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจในการปัญหา
- (๓) เก็บความลับ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งได้
- (๔) มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๕) มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
- (๖) มีทักษะในการประสาน หรือการสื่อสารที่ดี

บุคคลที่ควรทำหน้าที่ SC-Operator มีดังนี้

- (๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานกิจการ นักเรียน หรือดูแลงานบริหารงานบุคคล
- (๒) เจ้าหน้าที่ หรือคณะทำงานที่ผู้อำนวยการสถานศึกษามอบหมาย ให้ช่วยดำเนินการตามความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม

๒) **เจ้าหน้าที่ SC-Action (Safety Center Action)** คือเจ้าหน้าที่ ที่ SC-Operator มอบหมายให้ ดูแล และรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา Case ที่แจ้งเข้ามายังระบบ MOE Safety Center โดยพิจารณา มอบหมายให้ SC-Action เป็นราย case จะมอบหมายเฉพาะบุคคล หรือในรูปของคณะกรรมการลงไป แก้ปัญหา (เจ้าหน้าที่ SC-Operator ทุกคนเป็นเจ้าหน้าที่ SC-Action โดยตำแหน่ง และข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา ควรเ็น SC-Action เพื่อไขปัญหาที่เกิดขึ้นที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ตนเองเป็นครูประจำชั้น

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ SC-Action ที่ควรมี

- (๑) มีความใกล้ชิดกับผู้แจ้งเหตุ หรือเหตุการณ์ที่มีการแจ้งเข้ามายังระบบ MOE Safety Center
- (๒) มีความเป็นกลาง และเป็นบุคคลที่ผู้แจ้งไว้วางใจในการแก้ไขปัญหา
- (๓) เก็บความลับ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งได้
- (๔) มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๕) มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
- (๖) มีทักษะในการประสานงาน หรือการสื่อสารที่ดี

บุคคลที่ควรทำหน้าที่ SC-Action มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา
- (๒) ครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานปกครองนักเรียน
- (๓) ครูประจำชั้น ครูแนะแนว นักจิตวิทยาโรงเรียน
- (๔) เจ้าหน้าที่ SC-Operator ทุกคน

ส่วนที่ ๕

การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามมาตรการเสริมสร้าง ความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการจัดทำเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ที่มีคุณภาพและ ครอบคลุม มีการจัดทำโครงการ และแผนการกำกับ ติดตาม กำหนดปฏิบัติดำเนินการ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๒. กำหนดปฏิทินการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง เช่น การจัดประชุม การซ้อมแผนความปลอดภัย การรณรงค์ หรือจัดกิจกรรม เป็นต้น
๓. จัดทำเครื่องมือในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด
๔. ลงพื้นที่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา
๕. สรุปผลการดำเนินงาน ให้ข้อเสนอแนะ พร้อมแนวทางการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป
๖. ยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่ผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
๗. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาในช่องทางที่หลากหลาย

แบบประเมินสถานศึกษาปลอดภัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑
โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ที่ระบุว่า “มี/ใช่” หรือ “ไม่มี/ไม่ใช่” ทุกข้อ

ประเด็นประเมิน	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	หมายเหตุ
ส่วนที่ ๑ : การเกิดพระเกียรติสถาปพระมหากษัตริย์			
๑. มีบอร์ด หรือจัดนิทรรศการ เทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน			
๒. มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการในสถานศึกษาอย่างชัดเจน			
ส่วนที่ ๒ : สถานศึกษาปลอดภัย และสุขภาพอนามัย			
๑. มีนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการประกาศนโยบายให้เห็นอย่างชัดเจน			
๒. มีป้ายแสดงสัญลักษณ์ เจตนารมณ์ และการสร้างความเชื่อมั่นความปลอดภัยในสถานศึกษา			
๓. มีโครงการ แผนงานและงบประมาณ ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา			
๔. มีมาตรการ การปฏิบัติ ที่เข้มงวด กวดขันบุคคลภายนอกที่เข้ามาในสถานศึกษา			
๕. มีกฎ ระเบียบ หรือคู่มือ ความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ศึกษาค้นคว้า			
๖. มีหน่วยงานให้การอบรม เรื่องความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่น การขับซึ่รถจักรยานยนต์ ฝุ่น PM ๒.๕			
๗. มีการอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่น การทำ CPR ช่วยเหลือคนจมน้ำ ช่วยเหลือคนที่อาหารติดคอ ไฟฟ้าดูด อย่างไม่อย่างหนึ่ง ระบุที่ช่องหมายเหตุ			
๘. มีหน่วยงาน ภาควิชา วิชาชีพ ให้ความช่วยเหลือ การอบรม เรื่องโรคติดต่อตามฤดูกาล เช่น โรคพิษสุนัขบ้า โรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง โรคมือ เท้า ปาก โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น อย่างไม่อย่างหนึ่ง ระบุ ที่ช่องหมายเหตุ			
๙. มีการอบรมนักเรียน ผู้ปกครอง สามารถเข้าใช้ และแจ้งเหตุผ่านช่องทาง ในระบบ MOE Safety Center			

๑๐. มีการซ่อมแผนเผชิญเหตุ กรณีหากเกิดภัยพิบัติ เช่น อัคคีภัย แผ่นดินไหว การก่อวินาศกรรม ใดๆ อย่างหนึ่ง ระบุ ที่ช่องหมายเหตุ			
๑๑. มีการจัดทำบอร์ดแสดงเบอร์โทรศัพท์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะดวกต่อการประสานขอความช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว และทันท่วงที			
๑๒. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ทำให้สถานศึกษา “น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และน่าเชื่อถือ”			
๑๓. มีการจัดตั้งถังขยะในที่ที่เหมาะสม และคัดแยกขยะ			
๑๔. มีการติดตั้งถังดับเพลิงในสถานศึกษา			
๑๕. มีการจัดเวรยาม ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคาร ระบบไฟฟ้า อย่างสม่ำเสมอ			
๑๖. มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดภายใน และบริเวณสถานศึกษา (สามารถใช้งานได้ตามปกติ)			
๑๗. มีระบบป้องกันอันตรายจากไฟฟ้ารั่ว หรือการต่อสายลงพื้นดินเพื่อป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าดูด			
๑๘. มีห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด และมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ ทุกวัน			
๑๙. มีจุดบริการน้ำดื่มที่สะอาด สามารถใช้งานได้ปกติ และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในโรงเรียน			
๒๐. มีถังเก็บนมพาสเจอร์ไรส์ที่สะอาด สามารถเก็บนมในอุณหภูมิที่กำหนด และมีที่ตรวจวัดอุณหภูมิ			
๒๑. มีโรงอาหาร/สถานที่รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด โลง อากาศถ่ายเทสะดวก และมีบรรยากาศที่น่านั่งรับประทานอาหาร			
๒๒. มีการขายไอศกรีม น้ำหวาน ขนมกรุบกรอบ ลูกอม ของทอด ของนึ่ง หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง			
๒๓. มีตู้รับฟังและความคิดเห็นจาก นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน			
๒๔. มีการจัดกิจกรรมกระจายเสียงตามสายของนักเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ฟังเพลงผ่อนคลายอย่างใดอย่างหนึ่ง ระบุที่ช่องหมายเหตุ			
๒๕. มีการจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา เช่น เดินรณรงค์ ทำบุญตักบาตร ขายผลิตผลทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของนักเรียน ออกบูธแสดงสินค้า			

ส่วนที่ ๒ : สถานศึกษาปลอดภัย สุขภาพอนามัย	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	หมายเหตุ
๒๖. ครูประจำชั้นมีการตรวจนับจำนวนนักเรียน ก่อนทำการสอนทุกวัน หากมีนักเรียน ขาด หาย จะได้ติดตาม และแจ้งผู้ปกครองได้ทันท่วงที			
๒๗. มีการประเมินสุขภาพจิตนักเรียน ปีละ ๒ ครั้ง			
๒๘. มีการประเมินสุขภาพจิตครู บุคลากรทางการศึกษา พ่อครัว แม่ครัว และผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา			
๒๙. มีแผนผังจุดรับ-ส่ง นักเรียน อย่างชัดเจน			
๓๐. มีทางข้ามม้าลาย บริเวณหน้าสถานศึกษา			
๓๑. มีรถรับ-ส่งนักเรียน (รถรับจ้างของเอกชน)			
๓๒. มีรถรับ-ส่งนักเรียน (รถโรงเรียน)			
๓๓. มีหน่วยงานให้การจัดอบรมผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน และมีภาคีเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียน			
๓๔. มีจุดพักรอ ผู้ปกครองมารับนักเรียนกลับบ้าน			
๓๕. มีการจัดเก็บข้อมูล สถิติ อุบัติเหตุ หรือนักเรียนที่เจ็บป่วยในสถานศึกษา			
๓๖. มีครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้ได้รับมอบหมาย ดูแลนักเรียน ที่เดินทางมาโรงเรียนและกลับบ้านทุกวัน			
๓๗. มีการติดป้าย โรงเรียนปลอดภัยหรือหน้าสถานศึกษา			
๓๘. มีการฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และประถมศึกษาปีที่ ๖			
๓๙. มีการตรวจสุขภาพช่องปากและฟันของนักเรียน			
๔๐. มีการนำนักเรียนไปอุดฟัน ถอนฟัน ณ โรงพยาบาลที่รับผิดชอบ หรือ รพ.สต.			

แบบสำรวจความปลอดภัยในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑

คำชี้แจง แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพปัญหาเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ ซึ่งแบ่งเป็นภัย ๔ ประเภท ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความตามความเป็นจริง ตามระดับความรุนแรง ดังนี้

- ๐ หมายถึง ไม่มี
- ๑ หมายถึง มีน้อยที่สุด
- ๒ หมายถึง มีน้อย
- ๓ หมายถึง มีปานกลาง
- ๔ หมายถึง มีมาก
- ๕ หมายถึง มีมากที่สุด

ที่	ขอขยาย/เนื้อหาความปลอดภัย	ระดับความรุนแรง					
		๐	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)							
๑	การล้วงละเมิดทางเพศ						
๒	การทะเลาะวิวาท						
๓	การกลั่นแกล้งรังแก						
๔	การข่มขู่ประทุ้วง และการจราจล						
๕	การก่อวินาศกรรม						
๖	การระเบิด						
๗	สารเคมีและวัตถุอันตราย						
๘	การล่อลวง ลักพาตัว						
๙	ภัยสงครามชายแดน						
๒. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)							
๑	ภัยธรรมชาติ						
๒	ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง						
๓	ภัยจากยานพาหนะ						
๔	ภัยจากการจัดกิจกรรม						
๕	ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์						
๓. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)							
๑	การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง						
๒	การคุกคามทางเพศ						
๓	การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม						

ที่	ขอช่วย/เนื้อหาความปลอดภัย	ระดับความรุนแรง					
		๐	๑	๒	๓	๔	๕
๔. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)							
๑	ภาวะจิตเวช						
๒	ติดเกม						
๓	ยาเสพติด						
๔	โรคระบาดในมนุษย์						
๕	ภัยไซเบอร์						
๖	การพนัน						
๗	มลภาวะเป็นพิษ						
๘	โรคระบาดในสัตว์						
๙	ภาวะทุพโภชนาการ						
๑๐.	โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....